

**Protokoll fra kontrollutvalgets møte
tirsdag 25.03.2014**

Til stede: Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Fra kontrollutvalgets sekretariat: Sekretariatsleder Reidar Enger og konsulent Kristin Lehre

Fra Kommunerevisjonen: Kommunerevisor Unn Helen Aarvold, avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, avdelingsdirektør May-Britt Bratlie, seniorrådgiver Inger-Johanne Kramer (sak 23), seniorrådgiver Jan Gunnar Thoresen (sak 24), seniorrådgiver Per-Jarle Stene og administrasjonssjef Frode Grønvold (sak 25), revisjonsrådgiver Ingunn Mansås Kjørstad (sak 26 og 27)

Sak	Side
21/14 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.02.2014	2
22/14 Rapport 3/2014 Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2013	2
23/14 Rapport 4/2014 Kommunale boliger – Forebygging av utkastelser	3
24/14 Rapport 5/2014 Intern kontroll i og rundt enkelte IT-systemer – Samlerapport 2013	5
25/14 Rapport 18/2013 Eierskapskontroll i Oslo Vei AS.....	7
26/14 Endelig innberetning – Belastet etaten med private utgifter	12
27/14 Endelig innberetning – Urettmessig utbetaling av lønn i Bydel Søndre Nordstrand	13
28/14 Fordeling av Kommunerevisjonens utgifter til regnskapsrevisjon -- Budsjett 2015	15
29/14 Forslag fra Knut Frigaard (F) – Henvendelse til byrådet om intern kontroll i f.m anskaffelser.....	16

21/14
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.02.2014

Sendt til arkiv

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Protokollen ble godkjent.

22/14
Rapport 3/2014 Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2013

Sendt til arkiv

Kopi til byrådet, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

I rapport 3/2014 *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2013* oppsummerer Kommunerevisjonen gjennomføringen og resultatene av følgende ti undersøkelser:

- 1 Kontroll av innkjøpsdokumentasjon ved avrop på utvalgte samkjøpsavtaler
- 2 Bokføring av lønns-, administrasjons- og renteutgifter i investeringsregnskapet
- 3 Kontroll av grunnlag for fast og variabel lønn
- 4 Rutiner og intern kontroll rundt søknad, beregning og utbetaling av bostøtte
- 5 Selvkostkalkyle for beregning av tilskudd ikke-kommunale barnehager
- 6 Avhending av utstyr
- 7 Kontroll av rutiner knyttet til praktisk bistand
- 8 Kommunens etterlevelse av utvalgte områder av bokføringsreglene
- 9 Oppfølging av merverdiavgiftsbehandling på utvalgte områder
- 10 Gjennomgang av rutiner for kontroll, avstemming og oppfølging av startlån og boligtilskudd til etablering

Resultatet av disse undersøkelsene er ikke tidligere rapportert til kontrollutvalget.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar rapport 3/2014 *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2013* til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.03.2014 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar rapport 3/2014 *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2013* til orientering.

23/14

Rapport 4/2014 Kommunale boliger – Forebygging av utkastelser

Sendt til helse- og sosialkomiteen

Kopi til byråden for helse og sosiale tjenester, byråden for kultur og næring, Boligbygg Oslo KF, bydelsdirektøren og bydelsutvalgene i bydelene Østensjø og Grünerløkka, øvrige bydeler, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har i tråd med kontrollutvalgets vedtak 27.08.2013 (sak 76) gjennomført en forvaltningsrevisjon av Oslo kommunes arbeid med forebygging av utkastelse av beboere i kommunale boliger på grunn av mislighold av husleie. Undersøkelsen tilhører fokusområde *myndighetsutøvelse og brukertilpassede tjenester*, jf. bystyrets vedtak om *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon* av 13.06.2012 (sak 165). Undersøkelsen er gjennomført i Boligbygg Oslo KF, Bydel Østensjø og Bydel Grünerløkka.

Undersøkelsens problemstilling har vært om Boligbygg Oslo KFs og bydelenes arbeid med å forebygge begjæringer om fravikelse (utkastelse) og gjennomføring av utkastelser var tilfredsstillende.

Rapport 4/2014 *Kommunale boliger – forebygging av utkastelser* viser at Boligbygg Oslo KFs rutiner og praksis la til rette for at 13 av Oslo kommunes 15 bydeler ble varslet om manglende husleiebetaling som ga grunnlag for å begjære fravikelse. Ordningen med å varsle bydelene var etablert før utleiers utlevering av opplysninger til sosialtjenesten ble hjemlet i lov i 2007. To bydeler hadde den gang ikke besvart foretakets forespørsel om hvordan varslene skulle håndteres, og disse ble derfor ikke varslet. Foretaket hadde ikke senere foretatt seg noe overfor de to bydelene. Kommunerevisjonen har i rapporten anbefalt at også disse bydelene varsles.

Det er gjennomført nærmere undersøkelser i 2 av de 13 bydelene som ble varslet om manglende husleiebetaling. Undersøkelsen tyder på at de to bydelene i begrenset grad fulgte opp leietakerne på dette stadiet. Oppfølgingen ble intensivert etter at bydelene senere mottok varsel om fravikelse. Det er Kommunerevisjonens vurdering at de to bydelenes arbeid med å forebygge begjæringer og gjennomføring av utkastelser samlet sett ikke var tilfredsstillende i de undersøkte sakene.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester vil med bakgrunn i det som framkommer blant annet revidere fellesskriv 08/2006 *Bydelenes arbeid med varsel om utkastelse fra bolig*.

Byrådsavdeling for kultur og næring vil følge opp rapporten i møter med Boligbygg Oslo KF.

Boligbygg Oslo KF, Bydel Østensjø og Bydel Grünerløkka oppgir at det er eller vil bli iverksatt tiltak. Kommunerevisjonens vurdering er at de varslede tiltakene synes relevante.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 4/2014 *Kommunale boliger – forebygging av utkastelser* viser at Boligbygg Oslo KFs rutiner og praksis la til rette for at 13 av Oslo kommunes 15 bydeler ble varslet om manglende husleiebetaling, herunder de to bydelene som er undersøkt nærmere. Videre tyder undersøkelsen på at foretaket forventet å framsette begjæring om fravikelse i minimum 14 dager, slik at bydelene ble gitt anledning til å følge opp leietakerne med sikte på å forhindre begjæringer om utkastelse. Undersøkelsen tyder imidlertid på at de to bydelenes involvering var begrenset på dette stadiet. Bydelenes oppfølging ble intensivert etter at bydelene senere mottok varsel om fravikelse.

Kontrollutvalget understreker betydningen av at alle bydelene varsles om manglende husleiebetaling som gir grunnlag for å begjære fravikelse og at bydelene raskt følger opp varslene.

Kontrollutvalget merker seg at Boligbygg Oslo KF og bydelene Østensjø og Grünerløkka varsler å ha iverksatt eller vil iverksette tiltak på bakgrunn av de avdekkede svakhetene og Kommunerevisjonens anbefalinger, og at byrådsavdelingene vil følge opp rapporten.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 4/2014 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.03.2014 m/vedlegg

Forslag:

Frode Jacobsen (A) foreslo at "fravikelse" erstattes med "utkastelse".

Votering:

Kommunerevisorens forslag med Frode Jacobsens endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 4/2014 *Kommunale boliger – forebygging av utkastelser* viser at Boligbygg Oslo KFs rutiner og praksis la til rette for at 13 av Oslo kommunes 15 bydeler ble varslet om manglende husleiebetaling, herunder de to bydelene som er undersøkt nærmere. Videre tyder undersøkelsen på at foretaket avventet å framsette begjæring om utkastelse i minimum 14 dager, slik at bydelene ble gitt anledning til å følge opp leietakerne med sikte på å forhindre begjæringer om utkastelse. Undersøkelsen tyder imidlertid på at de to bydelenes involvering var begrenset på dette stadiet. Bydelenes oppfølging ble intensivert etter at bydelene senere mottok varsel om utkastelse.

Kontrollutvalget understreker betydningen av at alle bydelene varsles om manglende husleiebetaling som gir grunnlag for å begjære utkastelse og at bydelene raskt følger opp varslene.

Kontrollutvalget merker seg at Boligbygg Oslo KF og bydelene Østensjø og Grünerløkka varsler å ha iverksatt eller vil iverksette tiltak på bakgrunn av de avdekkede svakhetene og Kommunerevisjonens anbefalinger, og at byrådsavdelingene vil følge opp rapporten.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens rapport 4/2014 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

24/14

Rapport 5/2014 Intern kontroll i og rundt enkelte IT-systemer – Samlerapport 2013

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for finans, byråden for helse og sosiale tjenester, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen la fram rapport 5/2014 *Intern kontroll i og rundt enkelte IT-systemer – Samlerapport 2013*.

Kommunerevisjonen oppsummerer i rapporten gjennomføringen og resultatene av revisjoner/undersøkelser i og rundt følgende systemer:

- Agresso HR
- Agresso økonomi
- Arbeidsplansystemet GAT
- Direkte remittering fra barnevernssystemet Familia

Ingen av undersøkelsene er lagt frem for kontrollutvalget tidligere.

Når nye systemer av betydning for finansiell rapportering er implementert, kartlegger Kommunerevisjonen transaksjonsflyt og internkontroll i og rundt systemet og identifiserer de viktigste kontrollene, såkalte nøkkelkontroller, som gjennomgås i forbindelse med regnskapsrevisjonen med jevne mellomrom. IT-revisjonene i regnskapsrevisjonen omhandler i stor grad nøkkelkontroller i og rundt felles- og sektorsystemer som er av betydning for regnskap og økonomistyring i virksomhetene i kommunen.

Agresso HR har vært gjennom sitt første år i full produksjon, og Kommunerevisjonen har særskilt kartlagt og testet viktige sider av tilgangskontrollene uten å avdekke alvorlige avvik. Kommunerevisjonen har også testet:

- Fullstendigheten og nøyaktigheten i et viktig kontrollgrunnlag for lønn, Lønnsrapport for ledere.
- Om arbeidsdeling kan omgås i selvbetjeningsmodulen.
- Diverse varslinger og spørringer under registrering av lønns- og personaldata.

Det ble avdekket enkelte avvik som har blitt løpende rapportert til og håndtert av Utviklings- og kompetanseetaten.

Automatiske kontroller i Agresso økonomi og enkelte sentrale rapporter er gjennomgått. Det ble avdekket avvik i en kontrollrutine.

Arbeidsplansystemet GAT er tatt i bruk av et betydelig antall virksomheter. Undersøkelsen dekket både brukerrutiner og intern kontroll i og rundt de systemfunksjoner som genererer transaksjoner for faste turnustillegg, variabel lønn og fravær til Agresso HR. Her ble det avdekket at svak etterlevelse av gjeldende rutiner hadde medført manglende overføring av lønnstransaksjoner til Agresso HR. Forholdet gjaldt for alle de undersøkte virksomhetene og hadde medført tilfeller manglende utbetaling av opptjent variabel lønn.

Fagsystemet Familia støtter saksbehandling av barnevernssaker herunder vedtak om utbetalinger. Direkte remittering gjelder overføring av vedtatte beløp til privatpersoner ved hjelp av nettbankapplikasjonen DnB Connect. Undersøkelsen av remitteringsrutinen ble gjennomført i tre bydeler, og i tillegg ble tilgangene til alle bydelenes barnevernskonti i DNB. Det ble avdekket kun mindre avvik.

Resultatet av alle undersøkelsene er rapportert til den aktuelle virksomhet/byrådsavdeling på et mer detaljert nivå, og Kommunerevisjonen har i all hovedsak mottatt positive tilbakemeldinger om tiltak.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens rapport 5/2014 Intern kontroll i og rundt enkelte IT systemer – samlerrapport 2013 til orientering

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 14.03.2014 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens rapport 5/2014 *Intern kontroll i og rundt enkelte IT systemer – samlerapport 2013* til orientering

25/14

Rapport 18/2013 Eierskapskontroll i Oslo Vei AS

Sendt til bystyret

Kopi til byrådslederen, byråden for kultur og næring, Kommuneadvokaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en utvidet eierskapskontroll i Oslo Vei AS og vurdert om ansvarlig byråd har utøvd kommunens eierinteresser i Oslo Vei AS i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring.

Undersøkelsen ble bestilt 12.12.2012 ved bystyrets behandling av spørsmålet om avvikling av Huken pukk- og asfaltverk (sak 336). Kontrollutvalget besluttet undersøkelsen i møtet 29.01.2013 (sakene 3 og 11), jf. også behandlingen i samferdsels- og miljøkomiteen 13.02.2013 (sak 14). Undersøkelsen er videre forankret i bystyrets vedtak av 13.06.2012 (sak 164), Plan for selskapskontroll 2012–2016.

Kommunerevisjonen har utført en begrenset kontroll av den formelle gjennomføringen av generalforsamlinger, behandling av vedtekter, mål og strategier, bruk av valgkomité, utnevning og godtgjørelse til styre, og en nærmere kontroll av eierskapsutøvelsen i og utenom generalforsamling ved gjennomgang av et utvalg saker av antatt størst interesse å få belyst for kontrollutvalget og bystyret. De aktuelle sakene er:

- inngåelse og utvidelse av leieavtalen om Huken pukk- og asfaltverk, herunder stopp i uttak av stein
- avvikling av Huken pukk- og asfaltverk, herunder oppsigelse av leiekontrakten
- Paretos økonomiske analyser av Oslo Vei AS i 2012
- refinansieringen av selskapet i 2012
- mottak og innhenting av regnskaps- og økonomidata om Oslo Vei AS i 2012
- byrådets informasjon til bystyret i 2012 om Oslo Vei AS

Kommunerevisjonen har i tillegg beskrevet og i noen grad drøftet etablering og kjøp av selskaper i regi av Oslo Vei AS, og den økonomiske utviklingen i Oslo Vei AS med datterselskaper.

Eierskapskontrollen har ikke omfattet mislighetsrettede kontroller eller selskapskontroll i form av forvaltningsrevisjon av styrets og selskapets ulike disposisjoner. Kommunerevisjonen har videre ikke vurdert

- om eiers signal om stopp i arbeidet med utvidelse av Huken pukk- og asfaltverk var rettslig bindende for selskapet, ei heller om det var i tråd med andre aktuelle bestemmelser i aksjeloven
- om eiers beslutning om stopp i uttak av stein var rettslig bindende for selskapet, ei heller om beslutningen var i tråd med andre aktuelle bestemmelser i aksjeloven
- spørsmålet om kompensasjon for kjøp av stein fra eksterne leverandører med utgangspunkt i aktuelle klausuler i leieavtalen om Huken pukk- og asfaltverk

Disse spørsmålene (kulepunktene) kan bli avklart i den kommende saken i tingretten der Oslo kommune v/Ordføreren er stevnet med krav om erstatning til Oslo Vei, dets konkursbo på 500 millioner kroner.

Kommunerevisjonen har vurdert det slik at

- tidsbruken på utskifting av styreleder i perioden fram til 20.09.2012 synes lang gitt manglende tillit fra eier
- enkelte vesentlige eierbeslutninger burde ha blitt gitt som eierinstruksjoner i generalforsamling
- eier tidligere burde ha klargjort sin posisjon om kompensasjon for stopp i uttak av stein fra steinbruddet
- gammelt styre skulle ha orientert eier særskilt om underskudd første halvår 2012 og at eier burde ha bedt om resultatrapporter fra styret i første halvår 2012
- byrådens orienteringer til komiteen og bystyret om situasjonen i Oslo Vei AS i 2012 var i tråd med kommunelovens krav

Det ser for Kommunerevisjonen ut til at Oslo Vei AS kjøpte selskapene Sandum AS med datterselskapet Styrt Boring AS og TT-Teknikk AS til overpris. Den økonomiske utviklingen i Oslo Vei AS har vært preget av svake økonomiske resultater, fravær av økonomisk utbytte for eier, etablering og kjøp av selskaper som dels har hatt svake resultater, og som dels har blitt økonomisk svekket rundt og etter oppkjøpstidspunktet.

Byråden for kultur og næring har avgitt en omfattende uttalelse til rapporten og formidlet kritiske synspunkter på en rekke forhold. Når det gjelder Kommunerevisjonens anbefalinger, så viser byråden til at behandlingen av rapporten avvortes før tiltak vurderes og eventuelt iverksettes. Byrådens uttalelse har etter Kommunerevisjonens vurdering ikke betinget endringer i konklusjoner eller anbefalinger.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonen i rapport 18/2013 *Eierskapskontroll i Oslo Vei AS* har pekt på svakheter og mangler ved eierstyringen av Oslo Vei AS. Kontrollutvalget viser for øvrig til konklusjonene i rapporten.

Kontrollutvalget har også merket seg at byråden ikke har kommentert Kommunerevisjonens generelle anbefalinger om god eierstyring, men at byråden vil avvete behandlingen av rapporten før tiltak vurderes og eventuelt iverksettes.

Kontrollutvalget er kjent med at bostyret 18.11.2013 stevnet Oslo kommune med påstand om at kommunen dømmes til å betale erstatning til Oslo Vei AS, dets konkursbo med et beløp fastsatt etter rettens skjønn, oppad begrenset til 500 millioner kroner med tillegg av forsinkelsesrenter.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om utfallet av tingrettens behandling og om byrådets kommentarer til Kommunerevisjonens anbefalinger.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret merker seg at Kommunerevisjonen i rapport 18/2013 *Eierskapskontroll i Oslo Vei AS* har pekt på svakheter og mangler ved eierstyringen av Oslo Vei AS.

Bystyret tar for øvrig kontrollutvalgets vedtak og rapport 18/2013 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 09.12.2013 m/vedlegg
- Bostyrers stevning til Oslo Tingrett av 18.11.2013
- Bostyrers udaterte innberetning til Oslo byfogdembete
- Kommunerevisorens brev av 16.01.2014
- Kommunerevisorens brev av 10.02.2014 med Oslo kommunes tilsvarende av 01.02.2014 til Oslo tingrett

Forslag:

Frode Jacobsen (A) og Anne H. Rygg (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

1. Nye avsnitt før kommunerevisorens forslag:

Kontrollutvalget viser til at bystyret i sitt vedtak 12.12.2012 ba om en granskning av hva som hadde skjedd i Oslo Vei AS. Premissene for vedtaket viser at det var ønske om å se på såvel utviklingen i selskapet og årsaker til konkursen, som på eierskapsutøvelsen. Etter konkursen hadde ikke kontrollutvalget og Kommunerevisjonen lenger innsynsrett i selskapet, og kontrollutvalget besluttet derfor at Kommunerevisjonen skulle gjennomføre en revisjon av byrådets utøvelse av kommunens eierskap i selskapet. Parallelt skulle det så vidt mulig gjennomføres mislighetsrettede undersøkelser med utgangspunkt i undersøkelser gjennomført av Kommunerevisjonen eller andre instanser. Arbeidet med dette er behandlet i egen sak i kontrollutvalget (sak 8/2014) og ligger til behandling i finanskomiteen.

I tillegg til Kommunerevisjonens rapport har kontrollutvalget fått flere andre dokumenter til orientering, bl.a. bostyrers innberetning til Oslo byfogdembete, bostyrers stevning til Oslo tingrett og kommunens tilsvaret til stevningen.

Utvalget understreker at Kommunerevisjonens undersøkelse i hovedsak ikke har omfattet en vurdering av interne forhold i Oslo Vei AS og disposisjoner i selskapet som kan ha bidratt til konkursen.

Kommunerevisjonen har likevel vurdert styrets informasjon til eier om den økonomiske utviklingen i første halvår 2012 og konkludert med at det sittende styret våren 2012 skulle ha orientert eier særskilt om det økende underskuddet i selskapet. Utover dette har Kommunerevisjonen påpekt at det ser ut til at Oslo Vei AS kjøpte flere selskaper til overpris. Kommunerevisjonen skriver at utviklingen i Oslo Vei AS har vært preget av svake økonomiske resultater, fravær av økonomisk utbytte for eier, etablering og kjøp av selskaper som dels har hatt svake resultater, og som dels har blitt økonomisk svekket rundt og etter oppkjøpstidspunktet.

2. *Tillegg i kommunerevisorens forslags andre avsnitt (tillegget kursivert):*
...og eierstyring i sin skriftlige tilbakemelding til rapporten, men at byråden...

3. *Nytt nest siste avsnitt før innstillingen til bystyret:*

Kontrollutvalget registrerer at kommunen i sitt tilsvaret til tingretten ber om å få en rekke dokumenter fra boet, herunder regnskapsmateriale, styreprotokoller og kjøps-, leie- og låneavtaler, og at kommunen på tilgjengelig grunnlag fremholder at utviklingen i driften av Huken ikke kan ha forårsaket konkursen. Kommunen peker imidlertid på en rekke andre forhold som kan ha hatt stor betydning for konkursen.

4. *Tillegg i kommunerevisorens forslags siste avsnitt før innstillingen til bystyret (tillegget kursivert):*
...byrådets skriftlige kommentarer...

Gudmund A. Dalsbø (R) fremmet følgende tilleggsforslag:

1. *Ny andre setning i kommunerevisorens forslags første avsnitt:*

Det gjelder blant annet at enkelte vesentlige eierbeslutninger ikke er gitt som instruksjon i generalforsamling, at eier ikke klart og tidlig nok meldte sin posisjon i spørsmålet om kompensasjon for stopp i steinuttak fra Huken og at eier ikke innhentet resultatrapporter fra styret første halvår 2012.

2. *Nytt tredje og fjerde avsnitt (sett i forhold til kommunerevisorens forslag):*

Kontrollutvalget merker seg at det i enkelte spørsmål ser ut til å ha vært uklar rollefordeling mellom eier og bedriftens styre og ledelse, dvs. mellom politisk ansvarlig og økonomisk ansvarlig. Utvalget merker seg videre at kommunen på grunn av konkursen i Oslo Vei AS delvis har mista kontroll over og handlingsrom i en sak der bystyret har fatta et klart vedtak (nedlegging av Huken).

Disse forholdene skyldes blant annet organiseringa av Oslo Vei som aksjeselskap.

Kontrollutvalget mener derfor at kommunen, i tilfeller da det er på tale å etablere aksjeselskap til å utføre kommunale oppgaver, også bør ta med i vurderinga at den politiske kontrollen med virksomheten kan svekkes.

Anne H. Rygg (H) fremmet følgende tilleggsforslag til ovennevnte forslag 3 fra Frode Jacobsen og Anne H. Rygg:

Flere spørsmål vil derfor først kunne besvares fullstendig etter at det foreligger rettskraftig avgjørelse i rettstvisten, herunder utfordringer knyttet til kommunens ulike roller som eier, avtalemotpart/grunneier og reguleringsmyndighet.

Gudmund A. Dalsbø (R) fremmet forslag om at rapporten gjøres offentlig eventuelt med sladding av deler av rapporten.

Votering:

Frode Jacobsens og Anne H. Ryggs tilleggsforslag nr. 1 t.o.m. 3. avsnitt ble enstemmig vedtatt. Tilleggsforslag nr. 1, 4. avsnitt ble vedtatt mot 1 stemme (R).

Frode Jacobsens og Anne H. Ryggs tilleggsforslag nr. 2 ble enstemmig vedtatt.

Frode Jacobsens og Anne H. Ryggs tilleggsforslag nr. 3 ble vedtatt mot 3 stemmer (R, MDG og SV).

Frode Jacobsens og Anne H. Ryggs tilleggsforslag nr. 4 ble enstemmig vedtatt.

Gudmund A. Dalsbøs tilleggsforslag nr. 1 fikk 3 stemmer (R, MDG og SV) og falt.

Gudmund A. Dalsbøs tilleggsforslag nr. 2 fikk 1 stemme (R) og falt.

Anne H. Ryggs tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunerevisorens forslag for øvrig ble enstemmig vedtatt.

Det ble enstemmig besluttet å innkalle kommuneadvokaten for å redegjøre nærmere om grunnlaget for unntaket fra offentlighet for rapporten. Gudmund A. Dalsbøs forslag om offentliggjøring av rapporten ble det foreløpig ikke votert over.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget viser til at bystyret i sitt vedtak 12.12.2012 ba om en granskning av hva som hadde skjedd i Oslo Vei AS. Premissene for vedtaket viser at det var ønske om å se på såvel utviklingen i selskapet og årsaker til konkursen, som på eierskapsutøvelsen. Etter konkursen hadde ikke kontrollutvalget og Kommunerevisjonen lenger innsynsrett i selskapet, og kontrollutvalget besluttet derfor at Kommunerevisjonen skulle gjennomføre en revisjon av byrådets utøvelse av kommunens eierskap i selskapet. Parallelt skulle det så vidt mulig gjennomføres mislighetsrettede undersøkelser med utgangspunkt i undersøkelser gjennomført av Kommunerevisjonen eller andre instanser. Arbeidet med dette er behandlet i egen sak i kontrollutvalget (sak 8/2014) og ligger til behandling i finanskomiteen.

I tillegg til Kommunerevisjonens rapport har kontrollutvalget fått flere andre dokumenter til orientering, bl.a. bostyrers innberetning til Oslo byfogdembete, bostyrers stevning til Oslo tingrett og kommunens tilsvaret til stevningen.

Utvalget understreker at Kommunerevisjonens undersøkelse i hovedsak ikke har omfattet en vurdering av interne forhold i Oslo Vei AS og disposisjoner i selskapet som kan ha bidratt til konkursen.

Kommunerevisjonen har likevel vurdert styrets informasjon til eier om den økonomiske utviklingen i første halvår 2012 og konkludert med at det sittende styret våren 2012 skulle ha orientert eier særskilt om det økende underskuddet i selskapet. Utover dette har Kommunerevisjonen påpekt at det ser ut til at Oslo Vei AS kjøpte flere selskap til overpris. Kommunerevisjonen skriver at utviklingen i Oslo Vei AS har vært preget av svake økonomiske resultater, fravær av økonomisk utbytte for eier, etablering og kjøp av selskaper som dels har hatt svake resultater, og som dels har blitt økonomisk svekket rundt og etter oppkjøpstidspunktet.

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonen i rapport 18/2013 *Eierskapskontroll i Oslo Vei AS* har pekt på svakheter og mangler ved eierstyringen av Oslo Vei AS. Kontrollutvalget viser for øvrig til konklusjonene i rapporten.

Kontrollutvalget har også merket seg at byråden ikke har kommentert Kommunerevisjonens generelle anbefalinger om god eierstyring i sin skriftlige tilbakemelding til rapporten, men at byråden vil avvente behandlingen av rapporten før tiltak vurderes og eventuelt iverksettes.

Kontrollutvalget er kjent med at bostyret 18.11.2013 stevnet Oslo kommune med påstand om at kommunen dømmes til å betale erstatning til Oslo Vei AS, dets konkursbo med et beløp fastsatt etter rettens skjønn, oppad begrenset til 500 millioner kroner med tillegg av forsinkelsesrenter.

Kontrollutvalget registrerer at kommunen i sitt tilsvaret til tingretten ber om å få en rekke dokumenter fra boet, herunder regnskapsmateriale, styreprotokoller og kjøps-, leie- og låneavtaler, og at kommunen på tilgjengelig grunnlag fremholder at utviklingen i driften av Huken ikke kan ha forårsaket konkursen. Kommunen peker imidlertid på en rekke andre forhold som kan ha hatt stor betydning for konkursen. Flere spørsmål vil derfor først kunne besvares fullstendig etter at det foreligger rettskraftig avgjørelse i rettsvisten, herunder utfordringer knyttet til kommunens ulike roller som eier, avtalemotpart/grunneier og reguleringsmyndighet.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om utfallet av tingrettens behandling og om byrådets skriftlige kommentarer til Kommunerevisjonens anbefalinger.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret merker seg at Kommunerevisjonen i rapport 18/2013 *Eierskapskontroll i Oslo Vei AS* har pekt på svakheter og mangler ved eierstyringen av Oslo Vei AS.

Bystyret tar for øvrig kontrollutvalgets vedtak og rapport 18/2013 til orientering.

26/14

Endelig innberetning – Belastet etaten med private utgifter

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for helse og sosiale tjenester, aktuell etat, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Gjennom etatens egen kontroll ble det oppdaget at en ansatt hadde fått dekket private utgifter gjennom institusjonens budsjett. Den ansatte skal ha opplyst at regningen ble sendt til institusjonen ved en feil. Hendelsen fant sted våren 2012.

Varen ble utlevert til den ansatte på bakgrunn av en rekvisisjon fra etaten. Vedkommende har ikke selv godkjent fakturaen på i underkant av kr 15 000,-, men i følge kommentarfeltet i Agresso er det opplyst at den ansatte har bekreftet utgiften.

I forbindelse med at saken ble oppdaget, har den ansatte opplyst å ha betalt inn kr 4 000,- til en kontantkasse. Innbetalingen var bekreftet med en kvittering fra en tredjeperson. I samtale med den ansatte er det i tillegg opplyst at resten av privatutgiften også ble innbetalt til kontantkassen, men tidspunkt og sum var uklart. Vedkommende har i ettertid, høsten 2013, tilbakebetalt hele fakturabeløpet til etatens konto.

Etter at saken ble oppdaget har den ansatte valgt å si opp sin stilling som leder. Vedkommende jobber fremdeles i etaten, men med andre oppgaver.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 13.03.2014 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.03.2014

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 13.03.2014 til orientering.

27/14

Endelig innberetning – Urettmessig utbetaling av lønn i Bydel Søndre Nordstrand

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for helse og sosiale tjenester, Bydel Søndre Nordstrand, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet foreløpig innberetning i møte 26.08.2010, sak 64.

Det fremgikk av foreløpig innberetning at en områdeleder for flere barnehager i Bydel Søndre Nordstrand hadde inngått arbeidskontrakter med to barnehageassistenter. Med grunnlag i arbeidsavtaler og timelister, utfylt og godkjent av områdelederen, hadde bydelen lønnsutgifter på til sammen kr 542 000 (inkl. sosiale kostnader) for de to i perioden april 2009 til mai 2010. Bydelens undersøkelser avdekket mistanke om at barnehageassistentene ikke hadde arbeidet for den lønnen de hadde mottatt.

Forholdet ble avdekket da en lønnskonsulent ved bydelen stilte spørsmål om en av barnehageassistentene. Ved henvendelse til barnehagene viste det seg at ingen av barnehageassistentene var kjent av personalet i barnehagene der de etter timelistene skulle ha jobbet og ingen kunne erindre at de noen gang har utført arbeid der.

På bakgrunn av barnehageassistentenes etternavn, oppgitt adresse og at en av assistentene hadde et barn med områdelederen, hadde bydelen grunn til å tro at de mistenkte partene var nærstående.

Områdelederen ble 08.06.2010 konfrontert med mistanken om at den ene barnehageassistenten ikke skulle ha utført arbeid. Områdelederen avviste mistanken og skulle komme med dokumentasjon. Dette har ikke skjedd. Bydelen avskjediget områdelederen sommeren 2010. Vedkommende ble anmeldt til politiet på samme tidspunkt.

Politiet har ikke klart å komme i kontakt med den anmeldte områdelederen. De har mottatt tips fra bydelen og Kommunerevisjonen ved de anledninger det har vært ny informasjon om vedkommendes mulige oppholdssted. Vedkommende har også vært etterlyst internasjonalt. Saken er stilt i bero hos politiet.

Etter at saken har kommet opp har bydelen endret sin praksis slik at to personer nå signerer på timelistene i barnehagene.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 13.03.2014 om mislighetssak i Bydel Søndre Nordstrand til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Bränden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.03.2014

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 13.03.2014 om mislighetssak i Bydel Søndre Nordstrand til orientering.

28/14

Fordeling av Kommunerevisjonens utgifter til regnskapsrevisjon – Budsjett 2015

Sendt til Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen fremmet forslag til fordeling av utgifter for regnskapsrevisjon for 2015.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens forslag til fordeling av utgifter for regnskapsrevisjon for 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisjonens innstilling datert 10.03.2014 m/vedlegg (u.off. etter offl.§ 13.1 jf. kommuneloven § 78.nr. 7)

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens forslag til fordeling av utgifter for regnskapsrevisjon for 2015 til orientering.

29/14

Forslag fra Knut Frigaard (F) – Henvendelse til byrådet om intern kontroll i f.m anskaffelser

Sendt til arkiv

Saken gjelder:

Knut Frigaard (F) sendte 25.02.2014 e-post til kontrollutvalgets øvrige medlemmer med følgende drøfting og forslag:

Brudd på lov og forskrift

Kommunerevisjonen har i rapporter til kontrollutvalget over år påvist brudd på lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Det er avdekket vedvarende brudd.

I revisjonsstrategien for forvaltningsrevisjonen for 2014 peker revisjonen på at det skal kjøpes inn for ca. 28 mrd fordelt på bygg og anlegg, varer og tjenester i 2014, og at det er stor risiko for brudd på anskaffelsesregelverket. Kommunerevisjonen anbefaler derfor fortsatt revisjon av intern kontrollen på dette område.

Kontrollutvalget er bekymret for utviklingen, og minner om at revisors oppgave er over ved å påpeke at internkontrollen ikke virker som forutsatt. Det er ikke revisors rolle å gjennomføre den kontrollen linjeansvarlig ikke har utført tilfredsstillende. Gjentatte revisjoner på samme område beslaglegger bemanning og resurser som kunne vært brukt på andre områder.

Kontrollutvalget ber byrådet om en reaksjon på revisjonens vurdering av anskaffelser og kontraktsoppfølgingsområdet.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Anne H. Rygg (H), Karin Espeland (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF)

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 14.03.2014

Problemstillingen vil bli reist overfor byråden for finans i forbindelse med kontrollutvalgets behandling av kommunens regnskaper for 2013. Forslaget ble derfor ikke tatt opp.

Eventuelt

1. Det ble besluttet å starte kontrollutvalget neste møte 23.04.2014 kl. 15.30.
2. Kommunerevisjonen orienterte om diverse medieoppslag om Lindeberg-rapporten. Fylkesmannens ulike vedtak om taushetsplikt i saken er i all hovedsak i samsvar med Kommunerevisjonens vurderinger.
3. Kontrollutvalget behandlet i møtet 25.02.2014 innberetning om misbruk av kredittkort i Bydel Grorud. Kommunerevisjonen opplyste at politiet nå har henlagt saken.
4. Kommunerevisoren opplyste at Frode Grønvold er ansatt som administrasjonssjef i Kommunerevisjonen.
5. Bystyret behandlet i sitt møte 05.03.2014:
  - Kommunerevisjonens rapport 16/2013 Forvaltning av utplasserte kunstverk – kontrollutvalgets sak 99 av 17.12.2013
  - Kommunerevisjonens rapport 17/2013 Standpunkt karakterer i videregående skole – likebehandles elevene? – kontrollutvalgets sak 100 av 17.12.2013
6. Finanskomiteen behandlet i sitt møte 19.03.2014:
  - Kommunerevisjonens rapport 15/2013 Anskaffelser i Undervisningsbygg Oslo KF – kontrollutvalgets sak 98 av 17.12.2013
  - Årsoversikt over økonomiske uregelmessigheter og misligheter som er endelig innberettet til kontrollutvalget i 2013 – kontrollutvalgets sak 4 av 28.01.2014
  - Saker i Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) i 2013 som gjelder Oslo kommune – kontrollutvalgets sak 12 av 25.02.2014
7. Samferdsels- og miljøkomiteen behandlet i sitt møte 19.03.2014 endelig innberetning av Skrapmetallsaken i Vann- og avløpsetaten – Kontrollutvalgets sak 5 av 28.01.2014

Kontrollutvalgets sekretariat, 28.03.2014

Reidar Enger
sekretariatsleder